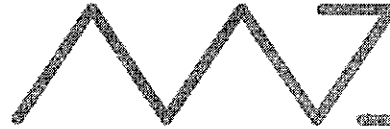

GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY

Ministerstwo Zdrowia

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU – POLITYKA AKCYZOWA W OCHRONIE ZDROWIA

Palenie tytoniu należy do najpoważniejszych współczesnych zagrożeń zdrowia. Wynika to zarówno z rozpowszechnienia tego zjawiska, jak i strat ponoszonych przez społeczeństwo i gospodarkę, w związku z występowaniem chorób odtytoniowych. W Polsce palenie tytoniu zabija rocznie kilkadziesiąt tysięcy osób w wieku pełnej produktywności. Znacznie większą liczbę upośledza niepełnosprawnością, lub ograniczeniem potencjału rozwojowego na początku życia. Dodatkowo, wydatki na wyroby tytoniowe ograniczają często zasoby na podstawowe towary i usługi, w tym edukację, jedzenie, ubrania, schronienie i transport. Koszty te znacząco obciążają osoby uzależnione od tytoniu i ich rodziny.

Żaden inny pojedynczy czynnik nie ma tak istotnego negatywnego wpływu na stan zdrowia Polaków jak palenie tytoniu.

Wyniki badań przeprowadzonych we wrześniu 2013 roku na zlecenie Głównego Inspektoratu Sanitarnego wskazują, że do codziennego palenia przyznaje się 27% badanych - 31% mężczyzn i 23% kobiet.

Dla polityki zdrowotnej i ekonomicznej najważniejszy jest fakt, że większości strat wynikających z rozpowszechnienia epidemii tytoniowej można skutecznie zapobiegać.

Taka też jest istota Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce, którego koordynatorem, z upoważnienia Ministra Zdrowia, jest Główny Inspektor Sanitarny.

Polityka ograniczająca rozpowszechnienie używania wyrobów tytoniowych w Polsce obejmuje zarówno wdrażanie strategii opartych na ograniczeniu dostępu tj. stosowna strategia cenowa, podatkowa, ustawowe zakazy sprzedaży wyrobów tytoniowych

wynikające z ograniczeń wiekowych czy zakazy palenia w miejscach publicznych, jak również oferowanie pomocy osobom uzależnionym i działania edukacyjne i kontrolne, prowadzone między innymi przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

31 maja każdego roku obchodzony jest Światowy Dzień bez Tytoniu. Tematem tegorocznych obchodów, ogłoszonym przez Światową Organizację Zdrowia, jest „podnoszenie podatków na wyroby tytoniowe”.

W Polsce, średnia ważona cena detaliczna paczki papierosów (20 sztuk) wynosi obecnie 11,85 zł. i wzrosła w porównaniu z 2011 rokiem o 30,8%.

Stawka kwotowa akcyzy za 1000 sztuk papierosów wzrosła na przestrzeni ostatnich 5 lat z 99,16 zł do 206,76 zł. Procentowy udział akcyzy i VAT-u w cenie detalicznej papierosów to w bieżącym roku blisko 83%.

Światowa Organizacja Zdrowia podaje, że zwiększanie podatków jest szczególnie skuteczne w ograniczaniu konsumpcji wyrobów tytoniowych w środowisku osób o niższych dochodach oraz w zapobieganiu rozpoczynania palenia przez młodzież. Wpływ wzrostu cen na zakup wyrobów tytoniowych przez młodych ludzi jest na tyle znaczący, że powoduje ograniczenie konsumpcji tytoniu 2-3 razy bardziej niż wśród dorosłych.

Skuteczność realizowanej polityki państwa w odniesieniu do wyrobów tytoniowych, w tym polityki cenowej, znajduje pełne odzwierciedlenie w danych epidemiologicznych.

Liczba palaczy regularnie spada. W 2000 roku odsetek palaczy wynosił 32,4%, a w 2013 roku 27%. Największy spadek odsetka palaczy wystąpił wśród uczniów i studentów – aż o 43% w porównaniu z rokiem 2000. W grupie wiekowej 16-24 lata spadek ten wyniósł 36%.

Główny Inspektorat Sanitarny
e-mail: inspektorat@gis.gov.pl
Tel. +48 22 536 13 00